

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZP ISKRA – INDUSTRIJE ZA ELEKTROMECHANIKO, TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO, AVTOMATIKO IN ELEMENTE, KRANJ

TITO:

»Reorganizacija od vrha navzdol«

Predsedstvo SFRJ naj bo nekakšna oblika kolektivnega predsednika Jugoslavije — ZIS naj bo resnična vlada z vso odgovornostjo

Na koncu sestanka s političnim aktivom Zagreba je spregovoril tudi predsednik republike Josip Broz Tito in med drugim poudaril, da smo zdaj pred reorganizacijo, ki bo omogočila, da bomo odločneje popravili tisto, kar ni dobro, da bi dosledno uresničevali gospodarsko in družbeno reformo. Dejal je tudi, da je pri nas treba reorganizirati sistem državne uprave, od vrha navzdol. O tem bodo razpravljali na seji predsedstva ZKJ. Poudaril je, da se bo treba te reorganizacije lotiti hitreje. Gre predvsem za vprašanje ustanovitve predsedstva SFRJ.

»Skupščina bo razumljivo ostala, čeprav bodo v njej izvedene nekatere spremembe. Določen del pristojnosti, ki jih ima zdaj ZIS, bo prenesen na predsedstvo, ZIS pa bo resnična vlada z vso odgovornostjo. Danes zvezni izvršni svet, katerega mnogokrat obmetavajo s kamnjenjem, nima možnosti, da bi storil vse, kar bi hotel. Tam se ljudje sicer zavzemajo, vendar naletijo na mnoge težave in ovire v izvajanju svojih nalog. Nočem reči, da je ZIS vedno ekspeditiven. Tudi ZIS bo moral kvalitetneje delati in se zaradi tega tudi kadrovske okrepiti.

Ko bomo izvedli to reorganizacijo, bomo imeli na vrhu ljudi, ki bodo najboljši ljudje iz republik, v katere boste imeli zaupanje. Samostojni dejavnik bodo, ki bo reševal probleme, ne pa da bi kot predstavniki republik poslušali, kaj bo od njih prišlo. To se ne nanaša samo na vas, ampak na vse republike. Razumljivo je, da

(Dalje na 2. strani)

Gospodarska vladna delegacija LR Kitajske, ki je na obisku v Jugoslaviji, je v torek, 20. septembra obiskala tudi ISKRO. Sedemčlanska delegacija, ki jo je vodil TSENG TAO, veleposlanik LR Kitajske v Jugoslaviji, si je v dopoldanskem času ogledala proizvodne enote v kranjski tovarni. V razgovoru s predstavniki podjetja pa so bila delegaciji dana pojasnila o ISKRI in njenih izdelkih

Končno nov razstavnih paviljon v Zagrebu

Letošnji razstavnih paviljon je eden najboljših na jesenskem zagrebškem velesejmu — Aluminijasti profili in elementi dajejo možnost za široko uporabnost, sestavljivost, racionalnost in estetski izgled — Monolitnost Iskrinih izdelkov bo treba bolj upoštevati

Na letošnjem »Jesenskem zagrebškem velesejmu« je razstavilo Združeno podjetje ISKRA svoje izdelke po dolgih letih v novem razstavnem paviljonu. ISKRA je po dolgem prizadevanju propagandne službe le dobila paviljon, ki je skladen s hišnim stilom in katerega konstrukcija je sinonim za preciznost in dovršenost Iskrinih izdelkov.

Novi razstavnih paviljon ISKRE je sestavljen iz aluminijastih profilov in elementov, ki so med seboj vezani

s posebnimi vijaki — zatiči. Tak sistem nudi arhitektu — projektantu veliko večje možnosti prostorskega oblikovanja in funkcionalne ureditve razstavnega prostora ter omogoča res čiste in arhitektonsko jasne rešitve. Zadovoljuje torej vse zahteve, ki smo si jih pri prizadevanjih za nov paviljon zastavili, te pa so poleg že omenjenih tudi: široka uporabnost, sestavljivost, racionalnost in estetski izgled. Iskrin paviljon na letošnjem jesenskem zagrebškem velesejmu to dokazuje. Tako menijo strokovnjaki pa tudi drugi obiskovalci. Treba pa je poudariti, da je ISKRA kot prva v Jugoslaviji uredila razstavnih paviljon na tak način in tako predstavila jugoslovanski javnosti novost tudi na tem področju. Tudi montaža takega paviljona je hitrejša, zahteva pa temeljito predpripravo in bolj natančno delo. Iskrini delavci so tudi to opravili zadovoljivo, bodisi za projekt, aranžma cvetic ali izdelkov Iskrinih tovarn.

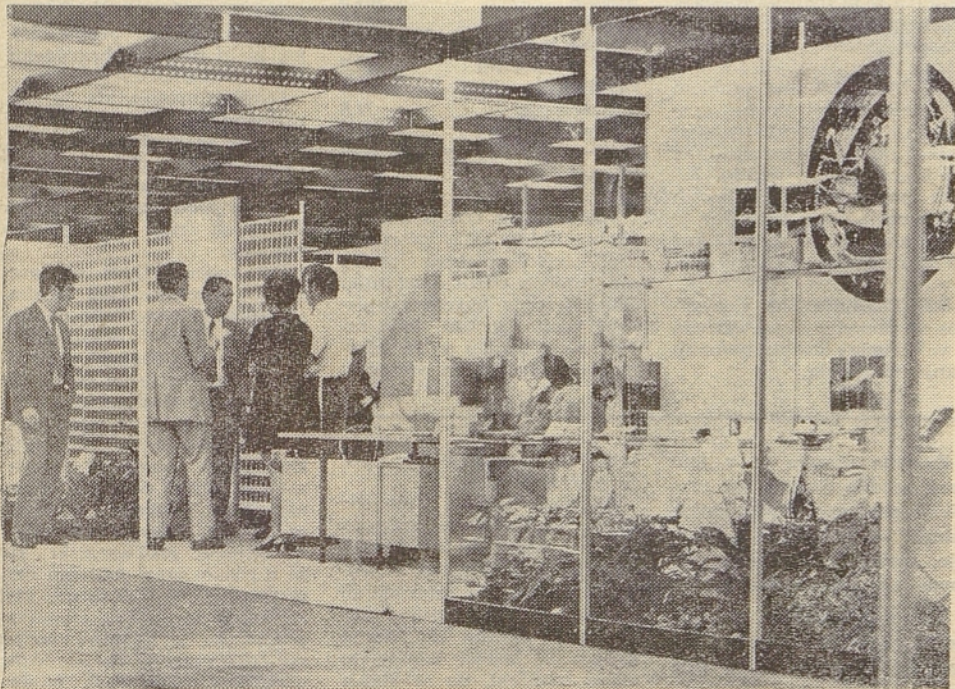
Ob tem uspehu je novi paviljon opozoril na pomankljivost naših izdelkov. Če vzamemo v pretres oblikovanje, se kaj lahko spomnimo (o tem se je pisalo v našem in tujih časopisih), da je ISKRA slovela po estetskih

in dobro oblikovanih izdelkih oz. kot se je večkrat omenjalo — ISKRA je imela svoj hišni stil, ki je žel dokaj priznanja tako doma kot v tujini. Na tem sejmu, pa smo žal, in najbrž tudi v škodo »ISKRE« opazili dokaj razstavljenih izdelkov starih oblik, ki niso imeli z Iskrinim stilom nobene zveze in ki ne morejo pripomoči k slovesu firme. Mnogo eksponatov je bilo namreč slabo oblikovanih in so mnogi obiskovalci spraševali če ISKRA morda ne razstavlja tudi izdelke drugi tovarni. Izginila je torej monolitnost Iskrinih izdelkov, pred leti tako značilne zanje. Zato bodo morale v prihodnje delovne organizacije bolj upoštevati statutarna določila o enotnem likovnem konceptu pri oblikovanju izdelkov, posebno še, ker imamo v ta namen formirano posebno službo. Kljub temu si je bilo razstavnih paviljon ISKRE na letošnjem jesenskem zagrebškem velesejmu vredno ogledati, in to ne samo zaradi razstavljenih izdelkov, ampak tudi zaradi paviljona samega.

Sicer pa smo za mnenje o tem paviljonu poprosili tudi pomočnika glavnega direktorja Iskra Commerce inž. Simona Primožiča in šefa propagande tovarne RIZ Ignaca Hoggeja.

Inž. Primožič meni: »Nova konstrukcija je v redu in omogoča res funkcionalno in estetsko ureditev razstave. Seveda pa so potrebne temeljitejši priprave na sejem. Že sedaj pa lahko trdim, da je Iskrin paviljon premajhen, saj ni mogoče predstaviti vseh izdelkov in bolje poudariti predvsem njihovo uporabnost. V prihodnje bo treba bolj preučiti tudi količinsko razmerje med ekspo-

(Dalje na 6. strani)

Novi razstavnih Iskrin paviljon na letošnjem JESENSKEM ZAGREBSKEM VELESEJMU je zaradi nove konstrukcije in estetskega izgleda pritegnil pozornost mnogih razstavljalcev. Ob tem uspehu pa so motili številni, slabo oblikovani Iskrini izdelki ki so kvarili monolitnost Iskrinega likovnega koncepta, kar se po statutarnih določilih ZP ISKRA ne bi smelo dogajati

TITO: » Reorganizacija od vrha navzdol«

(Nadalj. s 1. str.)

bodo o njihovem delu lahko kritično razpravljali v skupščini, če ne bodo objektivno reševali vseh družbenih problemov in spremljali vseh družbenih procesov.

Zakaj je ta reorganizacija potrebna? Mnogi časopisi so zunaj pisali že prej, da bo Jugoslavija razpadla, ko bom jaz odšel. Pa tudi pri nas je bilo mnogo kombinacij, kdo bo prišel na moje mesto. Pri tem sem mislil, da bi to moglo povzročiti zelo hudo krizo. Tu bi se lahko postavilo vprašanje, kdo bo prišel na moje mesto in prevzel pristojnosti, ki jih zdaj po ustavi imam, čeprav se tudi te moje pravice, to moram reči, včasih kršijo. Prav zato, da naša socialistična skupnost ostala trdna, ne glede na to, kdo bo na tem mestu. Ustanoviti moramo torej avtoritativno telo, ki bo nosilo vso odgovornost. V tem telesu je treba doseči kohezijo, ki bo s svoje strani vplivala na enotnost vse skupnosti.

Ne bom zdaj govoril o tem, kako bo ta reorganizacija izvedena v republikah. Vsekakor pa se bo morala tudi reorganizacija v njih prilagoditi novemu sistemu.

Z eno besedo, težnja reorganizacije je v tem, da bi bilo to predsedstvo nekakšna vrsta kolektivnega predsednika Jugoslavije, da bi njegovi člani nosili vso odgovornost za tisto, kar se v državi dogaja. Tovariši, pred menoj je res težavna naloga. Za vse tisto, kar ne gre, sem kriv jaz. Žal mnogih stvari v našem notranjem razvoju ne morem opraviti, ker sem zelo zavzet tudi z zunanje-političnimi vprašanji.

Ne morem vam govoriti, tovarišice in tovariši, o vseh podrobnostih te reorganizacije. O tem bodo še potekale razprave. Obstaja koncept, kakšno naj bi bilo bodoče predsedstvo SFRJ, ki bo vsekakor doživelo precej sprememb. Natančno bo treba določiti odnose med predsedstvom in skupščino. V vsakem primeru pa mislim, da je to izhod, da ohranimo našo enotnost, ker se bodo republike morale konstruktivno obnašati do tega foruma. V predsedstvu bodo ljudje, ki bodo imeli vse zaupanje. Iz vsake republike bodo v predsedstvu dve ali tri osebnosti. Poleg tega bodo v predsedstvu tudi predstavniki vseh glavnih družbeno političnih organizacij, razumljivo tudi ZK oziroma predsedstva ZKJ.

Ko so se začele razprave o tej reorganizaciji, so ponekod negodovali, pa tudi določene dezorientacije so nastale. Začeli so govoriti, da bo to nekakšen direktorij in podobno. To je neumnost. Nekaterim seveda to ne ustreza. Dobro pa je, da bodo s tem težnje v nekaterih krogih naše države izgubile tla.

V nadaljevanju je predsednik Tito poudaril, da bo predsedstvo moralo imeti določene pravice, da sprejme sklepe, o katerih ni nujno, da razpravlja skupščina. S tem bo dosežena večja ekspeditivnost v delu, kot je zdaj, odgovornost pa ne bo samo na majhni skupini ljudi. »To je tisto, kar zdaj pripravljamo in tu ni potrebna nobena zabloda. Odkrito vam povem, da sem jaz kot predsednik republike dolžan to sprožiti. Ko sem bil izvoljen za predsednika republike, sem po ustavi dobil mnoge pravice. Jaz to sprožam, ker če bi to šlo mimo mene, bi še kdo mislil, da so se me hoteli znebiti. To bo zdaj kolektivno telo, za katero moramo vsi skrbeti, da bi bilo čimboljše, čimbolj učinkovito, da bodo v njem ljudje z veliko avtoriteto v naši državi.«

V nadaljevanju je predsednik Tito govoril o svojih pogovorih z voditelji drugih držav v Lusaki ter o nekaterih notranje-političnih vprašanjih.

Proizvodnja »Elektromehanike« v avgustu

Vrednost proizvodnje za avgust je bila planirana zaradi dopustov nekoliko nižje. Ta obveznost je bila izpolnjena s 100,9% mesečnega plana. Kumulativno je bilo izvršeno 69% letnega plana. Poprečna dnevna proizvodnja se je v avgustu nekoliko dvignila, toda še vedno je nižja kot v prejšnjih mesecih.

Plan eksterne proizvodnje so razen obrata telefonije izpolnili vsi obrati. Številčni prikaz je naslednji:

PROIZVODNJA V AVGUSTU DE	Izvrš. %
Rotacijski stroji	107,6
Kinoakustika	112,3
Produkcija	182,5
Elektromeh. izdelki	116,9
Električni števc	101,6
Stikala	106,5
Telefonija	90,9
Merilne naprave	105,3
Urni mehanizmi	156,7
Orodjarna	114,4
Vzdrževanje	40,5
Skupaj	100,9

DE ROTACIJSKI STROJI so vrednostno plan izpolnili, toda zaradi težav, ki so jih imeli, niso dosegli plana po asortimanu.

DE KINOAKUSTIKA je plan izpolnila, lahko pa bi izdelali še več, če ne bi nastale težave zaradi dobav nekaterih sestavnih delov.

DE STEVCI je količinsko presegla izdelavo trifaznega števca na račun skrajšanega kolektivnega dopusta in sinhroni motor na račun zaostanka iz prejšnjega meseca, težave pa so nastale pri enofaznem števcu.

DE STIKALA ima problem v neenakomerni dnevni proizvodnji, ker morajo izdelati največ ob koncu meseca, kar pa jim vedno ni uspelo. Zaradi pomanjkanja sestavnih delov ne izdelajo tisto kar je planirano, pač pa tisto za kar so na razpolago sestavni deli.

DE TELEFONIJA v avgustu ni dosegla plana. Krivda v veliki meri leži na pomanjkanju materiala.

Začasna uprava je v tem času uredila domaia vse probleme poslovne in personalne narave — v kolikor je zadnje, spriče pomanjkanja delovne sile, sploh mogoče.

Trenutni problem je uvoz novih brusilnih strojev. S tem bi odstranili ozka grla oz. dobili možnost za povečanje proizvodnje v naslednjem letu, kot to predvideva sanacijski načrt. V kolikor bo uspelo pravočasno dobiti

DE MEHANIZMI so plansko zadolžitev močno presegli, predvsem zaradi izdelave artiklov, ki v tem mesecu niso bili planirani.

MERILNE NAPRAVE, VZDRŽEVANJE in ORODJARNA so v glavnem zasedeni z interno proizvodnjo.

Tovarna je v osmih mesecih izdelala za 214.810.702 din eksterne proizvodnje. To je za 9,1% nad postavljenim planom. Posamezni obrati pa so dosegli naslednje rezultate:

OSEMMESEČNA PROIZVODNJA DE	Izvrš. %
Rotacijski stroji	114,6
Kinoakustika	119,1
Produkcija	257,6
Elektromeh. izdelki	130,1
Električni števc	104,3
Stikala	98,9
Telefonija	106,2
Merilne naprave	105,4
Urni mehanizmi	109,5
Orodjarna	123,0
Vzdrževanje	38,5
Skupaj	109,1

Če primerjamo letošnje osemmesečno proizvodnjo s proizvodnjo v istem obdobju lani, kaže naslednjo sliko:

PRIMERJAVA OSEMMESEČNE PROIZVODNJE (1969—1970)

DE	Izvrš. %
Rotacijski stroji	122,7
Kinoakustika	120,3
Produkcija	86,4
Elektromeh. izdelki	113,0
Električni števc	91,5
Stikala	101,5
Telefonija	139,0
Merilne naprave	107,8
Urni mehanizmi	124,8
Orodjarna	90,4
Vzdrževanje	27,8
Druge storitve	83,7
Skupaj	114,6

Tovarna kot celota ima letos za 14,6% višjo proizvodnjo. Največ presega lansko proizvodnjo obrat telefonije. Obrat števcov še vedno proizvaja manj kot lani, toda zaloge na skladišču so že minimalne, tako da bo števec v

naslednjih mesecih močno povečal proizvodnjo.

Tovarna letos dobro izpolnjuje planske obveznosti. Težave povzročajo da posamezni obrati kakšen mesec plana ne izpolnijo, toda v kumulativni je rezultat dober. Vse to pa je seveda res, če upoštevamo samo vrednost proizvodnje. Povsem drugačno sliko bi dobili, če bi upoštevali realizacijo po asortimanu. Teh zadolžitev pa tovarna ne dosega, kar povzroča velike zaostanke pri dobavnih rokih, na eni strani, ter povečanje zalog nedokončane proizvodnje na drugi strani. Če hočemo, da bo poslovanje tovarne uspešno, morajo obrati posvetiti večjo skrb doseganju plana po asortimanu.

Kaj je z organizacijami ZK po delovnih organizacijah?

Razmere v ZK zadnje čase niso nič kaj razveseljive, še manj vzpodbudne. Ne more se seveda to dritev postaviti za vse delovne organizacije oz. OOKZ, vendar za večino to drži.

V razgovoru s člani ZK iz raznih delovnih organizacij se sliši, da že 1 leto niso imeli (nekateri celo več) sestanka, še manj, da bi bilo govora o kakšni aktivnosti. Zakaj tako stanje? Merilo aktivnosti res niso in ne smejo biti sestanki — toda mar res ni nobene konkretne problematike, ki bi bila za obravnavati na sestanku OOKZ.

Osebnostno menim, da je več razlogov za tako nezainteresiranost in pasivnost nekaterih organizacij ZK. V delovnih organizacijah je nekje razpoka med politično linijo ZK in na drugi strani samoupravo.

Del vodečih ljudi se vase zapira, nastaja tudi borba raznih interesov. Tako na bazi — v delovni organizaciji še formalne aktivnosti skoraj da ni več. Na drugi strani je tudi vse premajhna konfrontacija in povezava, med mestno organizacijo ZK, četrt. komiteji in osnovnimi organizacijami ZK v delovnih organizacijah. Premalo važnosti se polaga obnovi konkretne in aktualne problematike, ki je v posameznih delovnih organizacijah, ki niso dovolj samostojne ter rabijo zunanjo pomoč. In ne nazadnje osebnostno celo menim, da je eden glavnih vzrokov tudi ta, da od občinskih skupščin navzgor ni politično kreativne in odgovorne vloge. Gre namreč za strnjeno fronto bitke (Dalje na 6. strani)

»ORODJARNA« LJUBLJANA

Finančni uspeh boljši od predvidenega

Finančni uspeh je boljši od predvidenega v sanacijskem načrtu, ker je bil realiziran z manj ljudi, zato dosežen dobiček daleč presega predvidenega.

	Po sanac. načrtu I. poll. 1970	Realizacija v I. poll. 1970	%
Celotni dohodek	3.000.000,00	3.218.562,11	107,3
Stroški	2.973.157,50	3.052.418,20	102,7
Dobiček	26.842,50	166.143,91	619,0

Rezultati polletnega poslovanja

KLJUB TEMU, DA TOVARNA NI DOSEGLA V CELOTI PROIZVODNEGA PLANA ZA LETO 1970, SO REZULTATI PROIZVODNJE V PRIMERJAVI S PRETEKLIM LETOM ZADOVOLJIVI

PROIZVODNJA

Proizvodni plan za letošnje leto je predvidel za 64% večjo realizacijo od leta 1969. V

prvem polletju je od letnega plana v višini 235 milij. N din brutto vrednosti bilo doseženo le 42% ali 99 milij. N

din, kar predstavlja 87% izpolnitev d.namičnega plana. V posameznih obratih je bilo doseganje naslednje (v 000 N din):

	Letni plan	Dinam. plan	Realiz.	% doseganja letn. plana	% doseganja dinam. plana
MAGNETI	7.008	3.822	4.347	62	113
ZARNICE	12.603	7.084	7.132	57	101
KERAMIKA VIZM.	9.400	4.800	4.800	51	101
KERAM. KONDENZ.	39.935	21.180	19.078	48	90
FERITI	20.108	9.382	7.972	40	85
UPORI	146.149	67.384	55.742	38	83

Vzroki, ki so vplivali na nedoseganje plana, so za posamezne obrate specifični. Domači kupci keramičnih kondenzatorjev so stornirali naročila, povečala pa so se naročila za izvoz, kar je povzročilo spremembo asortimana in tako tudi vplivalo na znižanje produktivnosti.

Proizvodnja obrata FERITI je v prvem polletju postopoma naraščala in je v maju in juniju že dosegla mesečni operativni plan. Vzroki za nedoseganje plana so nastali zaradi pomanjkanja Ni oksida, raznih orodij, prevelikega izmeta pri sintranju, pogostih okvar peči in težav pri tehnologiji žaganja.

Tudi VF keramika za keramične kondenzatorje, ki se proizvaja v obratu FERITI je zaradi sprememb asortimana in zmanjšanja naročil končnih izdelkov ker. kond., vplivala na nedoseganje skupnega plana obrata.

Vzroki za nedoseganje plana v obratu UPORI so naslednji:

— poskusna proizvodnja 1/8 w uporov se je pričela šele v juniju zaradi osvajanja nove tehnologije

— nova oprema ni bila prototipno preizkušena in so se pomanjkljivosti odpravljale med obratovanjem

— rekonstrukcija je bila zasnovana na temeljiti spremembi tehnologije, ki še ni bila industrijsko preverjena

— zaradi boljšega izkoriščanja kapacitet je bilo uvedeno delo v 4 izmenah, kar je zahtevalo priučevanje delavcev, mojstrov in vodij izmen.

Kljub temu, da tovarna ni dosegla v celoti predvidenega plana za leto 1970, so rezultati proizvodnje v primerjavi s preteklim letom zadovoljivi.

PROIZVODNI STROŠKI

V strukturi LC zavzemajo direktni izdelavni stroški 43,5%, režijski stroški pa 56,5%,

pri tem zavzemajo v skupnih režijskih stroških režijski osebni dohodki 42%, amortizacija 12%, pogodbenne in zakonske obveznosti 11%, režijski material in storitve pa ostalih 35%.

V primerjavi s preteklimi leti lastna cena izdelkov pada kot posledica avtomatizacije proizvodnje oziroma večanja fizičnega obsega proizvodnje.

	koef.	vezava
Material	3,27	56
Drobni inventar	0,25	730
Nedokončana proizvodnja	6,93	26
Gotovi izdelki	25,90	7
Kupci	1,25	146
Skupna obratna sredstva	0,89	206

V strukturi vezanih sredstev zavzemajo kupci 65%, od začetka leta so se terjatve do kupcev povečale od 23,8 milij. na 35,6 milij. Pri tem so samo tovarne v ZP bile dolžne 16 milij. N din, od tega poprečne terjatve za izvoz prek Iskra Commerce 11 milij. N din. Drugi največji dolžnik je EI Niš, ki je v prvem polletju bil dolžan poprečno 6 milij. N din. Tako je večina obratnih sredstev dejansko vezana v majhnem številu velikih odjemalcev in še tako redna izterjava ostalih kupcev ne more bistveno izboljšati likvidnosti tovarne.

V strukturi poprečnih virov predstavljajo krediti 31% vseh virov. Od planiranih virov tovarna že koristi izvozne kredite, obratna sredstva v poslovnem skladu pa se bodo z nabavo osnovnih sredstev do konca leta znižala, tako da bo prikazani primanjkljaj ob enakem stanju vezanih sredstev porastel. Zato je težišče problema obratnih sredstev počasno plačevanje kupcev.

Nezadostni viri so breme za redno plačevanje obveznosti. Tako velikokrat že na

OBRATNA SREDSTVA

Za realizacijo letošnje polletne proizvodnje je bilo poprečno vezanih 48,5 milij. N din obratnih sredstev ob poprečnih virih 45,1 milij. N din. Primanjkljaj virov je nastopal v višini 3,5 milij. N din. Pri tem je bila vezava posameznih vrst obratnih sredstev naslednja:

	koef.	vezava
Material	3,27	56
Drobni inventar	0,25	730
Nedokončana proizvodnja	6,93	26
Gotovi izdelki	25,90	7
Kupci	1,25	146
Skupna obratna sredstva	0,89	206

bavljani uvozni material na carini stoji dalj časa, ker ga ni možno dvigniti zaradi pomanjkanja likvidnih sredstev.

KADRI

Po planu je bilo predvideno, da bo potrebno za realizacijo proizvodnje poprečno zaposliti 2.112 ljudi, od tega v I. polletju 2.080. Dejansko pa je s postopnim naraščanjem bilo zaposlenih konec junija 1.980 ljudi, v I. polletju pa poprečno 1.869.

V strukturi delovne sile je 74% delavcev, od tega PK delovnih mest 56%. Fluktuacija delovne sile je v letošnjem letu manjša za 31% od preteklega leta, kar je treba pripisati višjim osebnim dohodkom.

OSEBNI DOHODKI

Fluktuacija strokovnega kadra v preteklem letu in relativno nizki osebni dohodki polkvalificiranih delavcev v primerjavi z življenjskimi stroški so bili vzrok za porast tarifnih postavk v letošnjem letu. Najmanjši porast je znašal 10%, za PK delavce pa še več. Razmerje

med VSU in PKD poprečni osebni dohodki v prvi polovici leta je znašalo 2,99, poprečni izplačani mesečni osebni dohodki na zaposlenega pa so znašali 1.068 N din.

REALIZACIJA, FORMIRANJE IN DELITEV OD

Tovarna v zadnjih letih povečuje prodajo na inozemsko tržišče. Kako se je gibal vrednost fluktuiranega izvoza v zadnjih petih letih, nam kaže naslednji pregled:

1965	172.108
1966	391.090
1967	266.385
1968	598.886
1969	1.469.648
I. poll. 1970	1.284.846

V prvem polletju je bil plan izvoza realiziran s 37%, kar predstavlja že 87% od celoletne realizacije v letu 1969, medtem pa je prodajni plan na domačem trgu že dosežen s 46%. V celotni strukturi prodaje je bila predvidena udeležba prodaje po NPC na domačem trgu 62%, v realizirani vrednosti pa je domača prodaja udeležena s 67%. Ker je v dinamičnem planu predviden večji izvoz v II. polletju, bo šele realizacija cellega leta realni pokazatelj doseženega izvoza. Zaradi padanja naročil na domačem trgu je bila prodaja v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta za 23% nižja.

Z realizacijo izdelkov je tovarna dosegla za 29% več celotnega dohodka kot v istem obdobju lani. Zaradi velike zamude v obračunavanju izvoznih faktur je celotni dohodek nižji za vsoto premijo uvoženih izdelkov.

V strukturi CD posamezni elementi (primerjava z I. poll. oz. II. poll. preteklega leta) kažejo naslednji porast:

	Indeks 70/I / 69/I	Indeks 70/I / 69/II
CD	129	120
Porabl. sredstva	143	110
Dohodek	119	131
Pogodb. in zak. obv.	110	195
Dohodek I	120	136
OD	132	110
Ostane dohodka	100	300

Porabljena sredstva kažejo tendenco porasta zaradi dviga cen materiala in storitev in vse večjemu deležu izvoza, ki zaradi zahtev po boljši kvaliteti povzroča višjo lastno ceno.

V primerjavi s planom je zaradi že omenjene prodajne in proizvodne problematike CD dosegel 45%, poslovni stroški 45,6%, OD 46% in ostanek dohodka 42%. Postavljeno delitveno razmerje 68:32 v korist OD je bilo dejansko realizirano s 70:30, kar pa bi ob upoštevanju obračunane premije povečalo delež za sklade v ustvarjenem dohodku.

Produktivnost na zaposlenega se je v primerjavi s istim obdobjem preteklega leta zvečala za 14%, ekonomičnost — delež poslovnih stroškov v CD se je poslabšala za 6%, padla pa je tudi rentabilnost proizvodnje kot posledica nepopolne izkoriščenosti vložnih sredstev. Rezultat I. polletja lahko ocenimo kot realen ob upoštevanju problematike, ki se je pojavljala, čeprav je slabši od plana. Kakšen bo rezultat konec leta je še prezgodaj oceniti, jasno pa je, da postavljeni plan ne bo realiziran, ker izpada v I. polletju ne bo možno nadoknaditi.

P. M.

Ob odhodu sekretarja ZK združenega podjetja Iskra dipl. inž. Toneta Nedoga

Dipl. inž. Tone Nedog je bil vrsto let zaposlen v tovarni »Elektromehanika« Kranj. Bil je priznan kot dober strokovnjak in vesten šef oddelka za preiskavo materiala. Aktivno je sodeloval v samoupravnih organih ZP Iskra, posebno se je izkazal kot predsednik UO ZP in gospodarske komisije. S svojo vsestransko razgledanostjo je veliko pripomogel pri razreševanju gospodarskih in političnih problemov ZP.

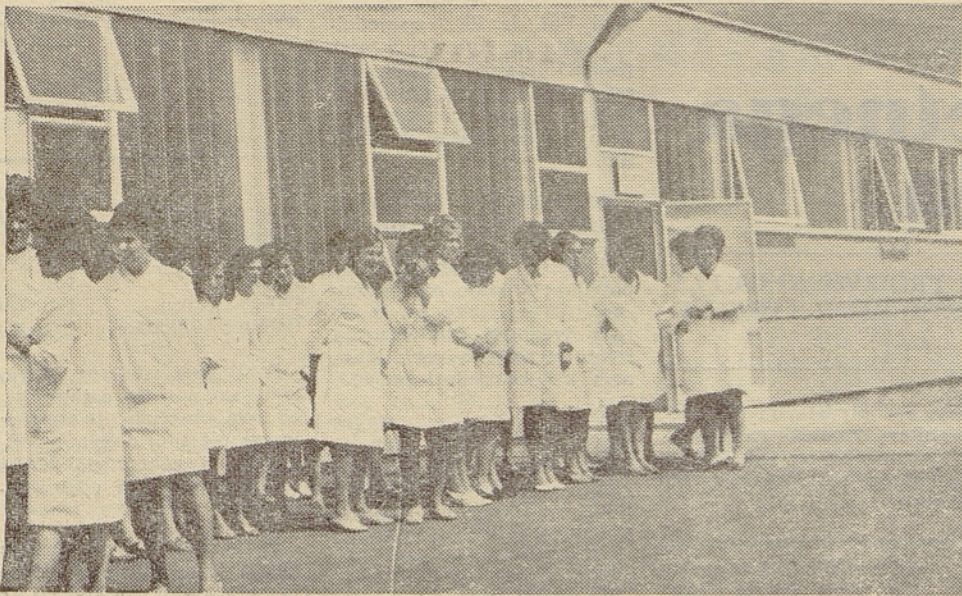
Tov. inž. Nedog je mnogo svojega dela posvetil tudi političnemu delu, saj je bil se-

ekretar ZK ZP ISKRA v dveh mandatnih dobah. Tudi na tem mestu si je prizadeval reševati aktualne gospodarsko politične probleme, ki so obstajali v času njegovega delovanja. Posebno se je zavzemal za pravilno kadrovsko politiko v ZP, kar je smatral kot osnovno nalogo za hitrejši razvoj ZP ISKRA.

Sedaj, ko odhaja na novo, odgovornejšo službeno mesto direktorja Zavoda za mednarodno tehnično sodelovanje v Beograd, mu želimo veliko uspehov in osebnega zadovoljstva.

Razgovor o položaju v našem gospodarstvu in samoupravljanju

Odstopanje od reformnih načel gospodarjenja vse bolj ogroža samoupravne pozicije delavcev

Zene v belem... Kje...? V novem Iskrinem obratu na Blejski Dobravi pri Jesenicah

Kjer so številke, tam je resnica

Razna vprašanja in problemi v zvezi s konstrukcijo in izkoriščanjem sodobnih računalnikov predstavljajo neizčrpno problematiko, na katero ni mogoče dati enostaven in preprost odgovor.

Največkrat se postavlja vprašanje: ali je elektronski sistem za obdelavo podatkov razvit zgolj slučajno, ali pa je rezultat določene zgodovinske nujnosti. In še: ali je danes po svetu malo ali veliko elektronskih računalnikov in kako je treba dirigirati njihovo proizvodnjo in rabo. Kakšen je pomen računalnikov glede na njihovo uporabo pri vodenju tehnoloških procesov ali pri sprejemanju gospodarskih odločitev?

V zvezi s tem se srečujemo z različnimi mnenji, ki večkrat olepšujejo ali pačijo pravo stanje na tem področju. So tudi takšni, ki podcenjujejo pojav in uporabo teh sodobnih pripomočkov in jih ponižujejo na vlogo velikega in modernega pisalnega stroja.

Objektivno rečeno, danes skoraj ni področja človeške dejavnosti, na katerem ne bi mogli uporabljati elektronski računalnik. Če takšna področja obstajajo, je zgolj vprašanje dni, ko bo tudi tam zavzel svoje mesto. To je tembolj pomembno, ker je elektronski računalnik star komaj 20 let: ni razvit slučajno — pojavil se je v trenutku, ko so bile za njegov razvoj izpolnjene vse razvojne predpostavke.

Neomejena uporabnost

Posebej je treba poudariti, da je bil med tem časom storjen velik napredek na področju matematičnih sredstev, ki jih uspešno uporabljajo ravno v zvezi z delom elektronskih računalnikov. Po drugi strani pa je razvoj sodobnih elektronskih sestavnih delov omogočil — ne samo konstrukcijo ustreznih aritmetičnih in logičnih krogov elektronskega računalnika, temveč tudi potrebno

zanesljivost v delu ter možnost da z njim delajo tudi netehnični strokovnjaki. Razvoj višjih programerskih jezikov predstavlja za sedaj krono tega razvoja, ki omogoča, da z računalnikom »upravlja« veliko število ljudi najrazličnejših strok, ki se dejansko sploh ne razumejo na temeljno logiko in principe računalnikov.

Sodobni zgodovinarji sodijo, da se kot rojstni datum računalnika lahko jemlje leto 1944. V začetku so bile jasno izražene tendence, da bi računalnike uporabljali za zapletene matematične obračune, ki so potrebni znanosti, tehniki in splošnemu razvoju. Toda praksa in nadaljnji razvoj računalnikov kaže, da je področje uporabe elektronskih računalnikov neomejeno.

Logično nadaljevanje razvoja

Ves sodobni razvoj znanosti in tehničnega napredka predstavlja važen element nacionalne ekonomike. Nacionalno gospodarstvo pa je prežeto z vrsto zelo kompliciranih in kompleksnih procesov, s katerimi je treba upravljati. To se v današnjih razmerah sploh ne more uresničiti brez učinkovite pomoči elektronskih računalnikov.

Zanimivi so sodobni napori, da bi v okviru posameznih držav ali regij ustvarili takoimenovane banke podatkov, ki bi zajemale znanja iz vseh ved, nacionalne ekonomike, zgodovine, pismenosti, turizma, športa itd.

Če imamo pred očmi vse to, pridemo do naslednjih zaključkov:

— pojav elektronskega računalnika ni slučajen, temveč je logično nadaljevanje nekega razvoja;

— v primerjavi s potrebami je še vedno premalo elektronskih računalnikov, posebno vprašanje pa je način njihovega izkoriščanja;

— elektronski računalnik je temeljni katalizator znanosti, razvoja in tehnike ter gospodarstva: v tem je njegov ekonomski pomen.

Ni dvoma, da so vojne potrebe pred koncem II. svetovne vojne pospešile razvoj računalnikov, posebej še njegovih sestavnih delov. Nadaljnji razvoj elektronskega računalnika omogoča boljše in točnejše zaznavanje mnogih stvari, ker človeku ni več potrebno, da bi svoje odločitve gradil na »intuicijah«, temveč na analizah, podprtih z dejanskimi podatki.

Podobno kot Pitagora čigar izrek smo uporabili za naslov članka, lahko porečemo v sodobnih razmerah: »Kjer so elektronski računalniki, tam je resnica!«

21. septembra se je v domu sindikatov Slovenije v Ljubljani pogovarjal o odrazu dosedanjih ekonomskih gibanj na razpoloženju članstva Zveze sindikatov z aktivom republiškega sveta ZSS sekretar sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Marjan Rožič. Udeleženci so ocenili, da je trenutna politična situacija glede na nevarno trenje v našem gospodarstvu prej kritična kot ugodna. Ne samo vse bolj očitno odmikanje od načel družbene in gospodarske reforme, ampak tudi fetišiziranje trenutne gospodarske ekspanzije narekuje sindikatom še bolj odločno zahtevati povrnitev na reformne principe gospodarjenja.

Na razgovoru so poudarili, da je treba članstvu predočiti, kako odstopanje od reformnih načel gospodarjenja vse bolj ogroža samoupravne pozicije delavcev. Realni standard delavcev se sicer nekoliko povečuje, vendar pretežno na račun potrošniških kreditov. Zaskrbljuje dejstvo, da se samoupravljanju zmanjšuje materialna osnova, saj je udeležba sredstev delovnih organizacij za njihovo razširjeno reprodukcijo močno v upadanju, narašča pa delež ter s tem vpliv bank in države.

Največ udeležencev je v razpravi poskušalo odgovoriti na vprašanje, kaj storiti. Ali naj sindikati nakazujejo možne ukrepe? Izoblikovalo se je razpoloženje, da je treba zahtevati od predstavniških organov in ustreznih strokovnih služb točne ocene sedanjega stanja in možne učinkovite rešitve. Če teh kmalu ne bo, če zaposleni kmalu ne bodo občutili zanesljivih znamenj gospodarske stabilizacije, bodo sindikati morali svoje zahteve po socialni varnosti zaposlenih na novo opredeliti. Mišljenje je na primer ponovna določitev višine mesečnega osebnega dohodka za redno delo, ki naj ga zagotavlja sleherno delovno mesto.

Delež delovnih mest, na katerih zaposleni prejemajo manj kot 800,00 dinarjev na mesec, se je v zadnjih treh mesecih v Sloveniji znižal sicer od 32% na 16%, žal pa zaradi hitrega naraščanja življenjskih stroškov vrednost takih prizadevanj ne bo več aktualna. Kupna moč 800,00 dinarjev se je namreč v tem času spet znižala, pa bo treba zahtevo sindikatov pre vrednotiti. Na posvetu s predsedniki občinskih sindikalnih svetov celjskega področja minul teden je eden izmed diskutantov že obžaloval, ker na letošnji konferenci sindikatov Slovenije niso zahtevali namesto najmanjšega mesečnega osebnega dohodka 800,00 kar 1.000,00 dinarjev!

»Dnevnik«

Izšla je knjižica DELAVCI IN KULTURA

Z datumom maj 1970 je izšla že 26 knjižica centra republiškega sveta ZSS za raziskavo javnega mnenja: avtor Gregor Kocijan, *Delavci in kultura*, B5 in 48 strani, tiskarna Kočevski tisk.

Iz uvodnega pojasnila avtorja: »... želim v prvi vrsti opozoriti na nekatera pereča vprašanja in pojave v zvezi s kulturnim življenjem delavcev in na vlogo delovnih organizacij pri tem. Gradivo naj bi bilo podlaga za premišljanje o usmeritvi dejavnosti sindikatov na kulturnem področju, spodbudilo naj bi širše razprave in načrtno družbeno akcijo.

Najrazličnejše raziskave o kulturni problematiki pri nas so ostale bolj ali manj akcijsko neizrabljene, poleg tega pa je treba kot posebno hi-

bo na obravnavanem področju omeniti tudi tole: doslej nismo nepretrgano spremljali pojavov in gibanj v kulturnem življenju zaposlenih (nitj občanov nasploh), zato je mogoče le približno sklepati o razvojnih premikih in značilnostih v posameznih obdobjih. V prihodnje bi morali gibanja v kulturi spremljati — tudi tista, ki jih povzročila katerakoli družbena akcija na kulturnem področju (tudi na podlagi tega gradiva) — in v določenih časovnih presledkih ugotovljati posebnosti in doseženo raven razvoja.

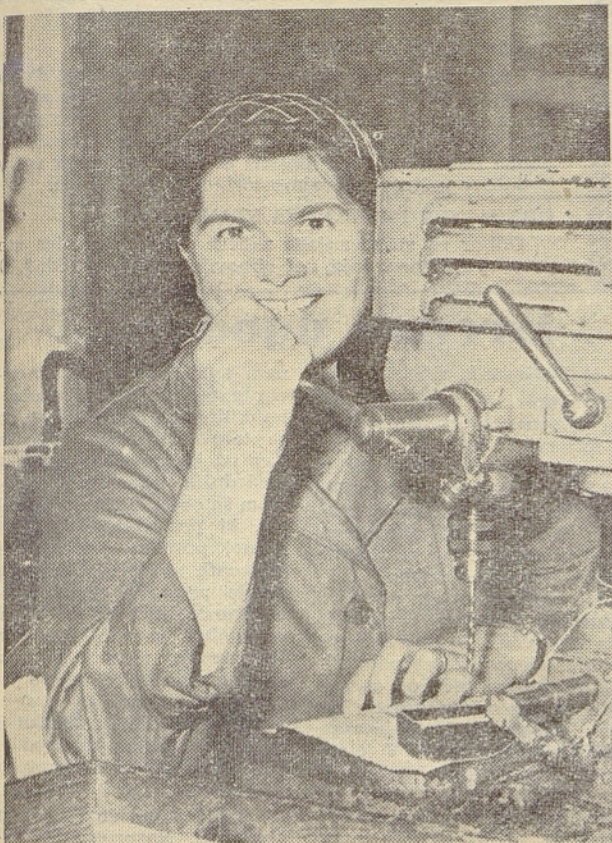
Ob pisanju tega gradiva mi je bila v prvi vrsti pred očmi njegova informativno-mobilizacijska plat. S spoznanji in z opozarjanjem na nekatere pojave v kulturnem živ-

ljenju zaposlenih naj bi gradivo vplivalo na družbeno-politično dejavnost sindikatov in tudi drugih dejavnikov v prihodnje...«

In vsebina: Kratak oris raziskave; razvitost kulturnih potreb (prost čas in kulturna dejavnost, mnenje o pomembnosti kulture za človekov duhovni razvoj, kulturni amaterizem, obisk gledaliških predstav, obisk filmskih predstav, potrebe po likovnih razstavah, zaposleni in knjiga, kako je s prebiranjem časnikov in revij, radio in televizija, zanimanje zaposlenih za posamezne vrste kulturne dejavnosti in kulturnih dobrin, koliko zaposleni dajejo za kulturo, kako spodbujati); delovne organizacije — skupnosti in kulturno živ. (Dalje na 8. strani)

- EKONOMSKEGA TEHNIKA
za delo v finančnem sektorju
- SKLADIŠČNEGA MANIPULANTA
- TEHNIČNEGA RISARJA

Ponudbe sprejema kadrovski oddelek tovarne.

OBRAT URNIH MEHANIZMOV LIPNICA PRI KROPI — Kot kaže slika je tov. Tončka Resman, ki dela v produkciji obrata pri vrtnalnih strojih, kaj dobre volje. Sicer pa, kot pravijo, je smeh pol zdravja, in če ga je še polovico zraven, ji lahko čestitamo k dobremu počutju

»APARATI« LJUBLJANA Izredno ugodno poslovanje v avgustu

V avgustu je kolektiv tovarne električnih aparatov zabeležil izredno ugodno mesečno izpolnitev proizvodnega načrta. Res da je bil dinamični načrt zaradi dopustov, ki so občutno zmanjšali razpoložljive kapacitete v montažah, nižji od letnega poprečja, vendar je preseg višji od vseh pričakovanj. Tako smo v celoti izpolnili 136,44 % mesečne obveze, od tega za domače tržišče 137,63 % in za izvoz 123,70 %. Izredno visoka mesečna prekoračitev načrta je ugodno popravila tudi kumulativno, saj je ta dosegla v skupni proizvodnji 104,43 %, od tega pri nalogah za domače tržišče kar 106,33 %, dočim je v izvozu še vedno nizka in je dosegla komaj 84,84 %.

Po posameznih skupinah izdelkov je uspeh najboljši prav v najmočnejši planski skupini zaščitnih relejev, elementov avtomatike in signalnih naprav. V tej skupini smo proizvodni načrt za domače tržišče dosegli s 177,96 %, prav tako je presežena tudi kumulativa, kjer je indeks 116,46. Pri nalogah za izvoz je bil mesečni dosežek tudi izredno ugoden, saj je dosežen s 130,69 %, v kumulativu pa smo še vedno v zaostanku in smo doslej izpolnili le 88,49 % kumulativne naloge. Še vedno je pri tej skupini pomanjkanje definitivnih izvoznih naročil, kar je pravzaprav osnovni vzrok temu zaostajanju.

Pri skupini industrijskih elektronskih naprav, ki je druga po svoji planski pomembnosti, smo mesečno nalogo za domače tržišče izpolnili s 93,69 %, v izvozu pa z 78,90 %. Kumulativna izpolnitev pri tej skupini tudi za-

ostaja, saj je za domače tržišče dosežena z 78,91 %, za izvoz pa z 49,21 %. V tej skupini je še vedno občutno pomanjkanje reprodukcijskih gradiv, ki onemogočajo tekoče delo, zaradi dolgih proizvodnih ciklov pa je končna realizacija nalog tudi bolj ciklična, kot smo to predvideli v letnem načrtu.

V skupini stikalnih aparatov je bila mesečna izpolnitev načrta najneugodnejša, saj smo finalizirali komaj 15,73% predvidenih količin. Tudi kumulativa je v tej grupi najslabša, saj je z 58,33 % nižja od vseh kazalnikov na

domačem tržišču. Tudi v tej skupini pomanjkanje gradiv, ki nam jih dobavljajo kooperanti oz. njihova zakasnela dobava, eden od osnovnih vzrokov letošnjega celotnega zaostajanja. Predvidevamo sicer, da se bo situacija v drugi polovici tretjega četrtletja in do konca leta bistveno izboljšala, vendar dvomimo, da bi v celoti uspeli doprinesiti nastale zaostanke. Kolektiv obrata v Dobrepolju bo sicer vložil največje napore, da se bo približal planiranim količinam, vendar bo vsa realizacija iznad 80 % v (Dalje na 6. strani)

Veliko zanimanje za razstavo Elektronika

254 razstavljalcev iz 19 dežel se je doslej prijavilo, da bo sodelovalo na 17. mednarodni razstavi »Sodobna elektronika«, ki bo odprta na GR v Ljubljani med 6. in 11. oktobrom letos. V resnici bo število sodelujočih podjetij še večje, kajti nekatera se bodo še prijavila, francoska, ruska, madžarska in češkoslovaška tovrstna industrija pa vedno razstavlja kolektivno.

Zanimanje za letošnjo »elektroniko« je večje, kot za dosedanje. Stevilne prijave podjetij, ki izdelujejo naprave in elemente za telekomunikacije pa kaže, da bo teža razstave prav na tem področju. Na zanimanje teh podjetij za jugoslovansko tržišče (švedski Ericsson letos po dolgih letih spet sodeluje, prvokrat sodeluje tudi Philips iz Hilversuma) je prav gotovo vplival 40 milijonski kredit (v dolarjih), ki ga je mednarodna banka za razvoj odobrila Jugoslaviji za razvoj PTT omrežja.

Če izvzamemo kolektivne razstave, so najbolj zastopani razstavljalci iz ZDA (46 jih je), iz ZRN 40, Jugoslavije 38, Velike Britanije 28, Italije 19 itd. Po dolgih letih sodelujejo letos tudi sovjetska podjetja.

V okviru razstave bosta dva simpozija: mednarodni simpozij o telekomunikacijah in simpozij o sestavnih delih. Tehniški muzej Slovenje pa bo pripravil (v jurčku) razstavo o razvoju gramofona, pri čemer obljublja tudi originalne tonske posnetke.

Nekaj misli o ERC in razvoju avtomatskega obravnavanja podatkov v Sloveniji

Uvedba elektronskih strojev za obdelavo podatkov (ali krajše računalnikov) predstavlja za posamezna podjetja in ustanove relativno veliko investicijo, saj stanejo manjši računalniki od 2 do 9 milijonov din, kar je navadno zgornja meja za to vrsto investicije v posameznih podjetjih.

Podjetja in ustanove lahko z nakupom primerne konfiguracije in uporabo računalnikov

— avtomatizirajo rutinska računovodska, knjigovodska in evidenčna dela

— izboljšajo organizacijo poslovanja

— izvedejo kontrolo in vodijo delovne procese in s tem dosežejo večjo konkurenčnost

— ustvarijo popolno in hitro evidenco poslovanja.

Veliki računalniki (ki jih naša podjetja nimajo) pa omogočajo

— izvajanje kompleksnih raziskovalno-ekonomskih analiz, ki omogočajo velike gospodarske uspehe

— izvajanje totalne kontrole in spremljanje dinamike celotnega poslovanja.

Znanstveno raziskovalne organizacije uporabljajo računalnik na skoraj vseh področjih svojih dejavnosti, če hočejo ostati aktivne pri nadaljnjem razvoju znanosti.

Zavest, da je za sodobno in uspešno poslovanje prej ali slej potreben računalnik, se hitro širi. Odločitev o nakupu pa je velikokrat odvisna tudi od iracionalnih in prestižnih faktorjev, ki so tem močnejši čim manjša je strokovna moč ekipe, ki vodi priprave za nabavo in ki bo

vodila delo računskega centra. V večini primerov je svetovalna dejavnost in pomoč pri vodenju in vsebini dela računskih centrov v rokah proizvajalca računalnikov, kar pomeni, da koristi kupca niso vedno zaščitene, saj dobronamerni nasveti prodajalca ne morejo biti dovolj strokovni za celotno področje prodaje. Zaradi pomanjkanja ustreznih kadrov so analize za nakup dostikrat površne in nestrokovne.

Praksa pri uporabi računalnikov je pokazala, da so nakupi računalnikov v minimalnih konfiguracijah največkrat predragi ali celo nesmiselni. Ekonomsko najbolj smiselnega nakupa (razmerje med zmogljivostjo in ceno celotne konfiguracije) pa eno samo podjetje zaradi velike cene ne zmore. Računati mora tudi

na visoke stroške v zvezi z nakupom dodatnih naprav, kot so električni stabilizatorji, klima naprave, oprema prostorov itd. Samo obratovni stroški stroja znesejo v petih letih obratovanja lahko toliko kot investicija sama. Šolanje strokovnjakov in izdelava programov predstavlja za manjša podjetja neresljiv problem. Zato nesmotrni nakupi računalnikov lahko v glavnem le olajšajo izvajanje rutinskih del (ki so tudi brez njih izvedljiva), sodobne, kompleksne analize poslovanja, ki zahtevajo zmogljive računalnike, pa so še vedno prepuščene počasnemu računanju in intuciji posameznikov.

Kako je potem mogoče, da kupujejo naša podjetja z redkimi izjemami vsako zase računalnike in to zaradi omejenih možnosti slabo učinkovite ali kvečjemu srednje učinkovite? Ali pravkar navedene ugotovitve zanje ne veljajo? Ali je razvoj v svetu tak, da se je potrebno opremljati le z majhnimi računalniki?

Razvoj uporabe računalnikov v svetu teži k ustanavljanju velikih računskih centrov z zelo učinkovitimi računalniki. Na te velike računalnike so priključeni različni porabniki (podjetja in ustanove ali pa posamezni oddelki, kadar gre za zelo veliko podjetje) preko daljinskih priključkov. Na ta način se poceni izdelava kompleksiranih programov, prepreči pa se tudi dupliranje dela porabnikov zaradi primerne koordinacije dela. Po drugi strani ostanejo priključeni porabniki s svojimi programskimi in analitskimi skupinami neodvisni, vsak od njih pa ima na voljo veliko bolj učinkovit računalniški sistem kot bi si ga lahko sam kdajkoli privoščil. Tak razvoj je tudi naraven, saj je edino tako mogoče izrabilo prednosti, ki jih nudijo moderni veliki računalniki. Sem sodita v prvi vrsti multiprogramiranje (ko je lahko več programov naenkrat v centralnem spominu in jih centralna enota obdeluje po prioritetni lestvici, vendar

Končno nov razstavni paviljon v Zagrebu

(Nadaljevanje s 1. strani)

nati. Na primer, TV sprejemnikov je prav gotovo preveč, premalo pa elektromehanskih in elektronskih naprav. Tudi prikaz naše zastopniške dejavnosti je preskromen. Potrebne bi bile tudi še nekatere demonstracije o uporabnosti izdelkov. Razmisliti bomo morali tudi o večjem poslovnem prostoru in morda urediti posebno stojnico za prodajo na drobno nekaterih predmetov široke potrošnje. Potrebna bi bila tudi posebna sejemska publikacija o dejavnosti ISKRE, o njeni organizaciji, izdelkih in eksponatih na sejm.

Tov. Ignac Hogge iz RIZ-a pa je dejal: »Letošnji razstavni paviljon je eden najboljših na letošnjem jesenskem velesejmu. Dokaz je v tem, da so si ga ogledali številni drugi razstavljalci in se zanimali za konstrukcijo. Tudi urejen je vzorno, čeprav bi morali nekatere izdelke bolj poudariti. V mislih imam telefone in radijske sprejemnike. Osebo me motijo premlajni napisi in razporeditev manjših izdelkov v sredino razstavnega prostora. Povem naj tudi to, da bi morali po dogovoru z RTV Zagreb v posebni kabini, kjer so barvni TV sprejemniki, oddajati dvakrat dnevno barvni program, kar se pa žal ni uresničilo. Lastne kamere in oddajnika za barvni program za paradi pomanjkanja prostora letos nismo namestili. V prihodnje bi si želeli za svoje izdelke na Iskrinem paviljonu več prostora.« ISKRA, ki je na sejm ude-

lovala prek svoje prodajne organizacije ISKRA COMMERCE, je poglobila in razširila stike s svojimi poslovnimi partnerji tako doma kot

na tujem, ter s tovarnami, ki vgrajujejo njene sestavne dele. Velik uspeh je žela ISKRA s svojim novim programom za avtomatizacijo strojev

Kaj je z organizacijami ZK...?

(Nadaljevanje z 2. strani)

vseh forumov in organizacij, vseh subjektivnih sil — družbeno politične zveze, ne samo interpersonalne.

Za dobro formiranim skupnim stališčem moramo stati vsi (to bi morali biti naši skupni dogovori)! Tu pa navadno začno delovati razni osebni interesi, in tu se na koncu lahko preštejemo. Kritika je usmerjena vedno le na članstvo ZK, čeprav je največkrat nekriva in edina, ki potem v konfliktnih situacijah rešuje stvari. To pa pomeni bežanje od dejanskega stanja, posploševanje političnih ocen. Vsi obtožujemo drug drugega, bazo navzgor, zgoraj bazo. Vendar pa rešitve, sklepi, dogovori in drugi partijski dokumenti navadno ostanejo nerealizirani, pa ne samo po krivdi komunistov v bazi, — vsi smo do

kraja odgovorni za uresničevanje.

Razumljivo je, da pomeni stabilizacija ekonomskega položaja, stabilizacija političnih razmer — toda neizvrševanje in uresničevanje družbene in gospodarske reforme nam to ne zagotavlja. Vse to nam seveda komunistom nalaga vedno večjo odgovornost, ki pa jo je moč izvajati tudi v lastnih delovnih organizacijah. Opozoriti je treba predvsem na to, da vodilni člani ZK glede na položaj nosijo večjo odgovornost, česar se vse premalo zavedajo.

Nujno bo potrebno misliti tudi na izboljšanje kadrovske strukture znotraj ZK, prenehati s kampanjskimi sprejemi in na tem področju sistematično delovati, da se stanje v OOKZ bistveno izboljša, seveda s prizadevanjem vsega članstva. Ivanka Kukovec

ISKRA — ELEKTROMEHANIKA
KRANJ
razglašja
prosta delovna mesta

1. **MOJSTER I.**
v brusilnici orodjarne
2. **PLESKAR**
za delo v lakirnici ATN (dve delovni mesti)

POGOJI: Pod tč. 1. Strojni tehnik s 6-letno prakso ali visoko kvalificiran delavec kovinske stroke z 10-letno prakso; pod tč. 2. Kvalificiran pleskar.
Pismene prijave pošljite na kadrovske oddelke tovarne do 1. oktobra 1970.

tako, da so vsi deli računalnika, tudi periferni, čim enakomernejše izkoriščeni in daljinska obdelava podatkov. Pri daljinski obdelavi je možno več načinov dela, npr. takoiimenovani »time-sharing« način, ki omogoča časovno delitev centralne enote in centralnega spomina med uporabnike, kakor tudi konverzijski način obdelave podatkov. Taki sistemi so tudi v ekonomskem pogledu privlačni.

Ali bi bil razvoj uporabe računalnikov v omenjeni smeri pri nas predrag? Nikakor ne. Trenutno najučinkovitejši računalnik v Sloveniji CDC 3300, ki so ga nabavili s skupnimi sredstvi Izvršni svet SRS, ZP Iskra in Univerza z Inštitutom J. Stefan, bi se dalo zlahka razširiti tako, da bi ga lahko povezali z daljinskimi priključki. Ti priključki bi bili primerni tako za komercialne kot tudi za raziskovalno-pedagoške namene obdelave podatkov.

Nekatere fakultete, kakor tudi Inštitut J. Stefan, so

dale pobudo, da bi zbrali potrebna finančna sredstva, Komisija PZS Univerze je sprejela to pobudo in stališče, da je treba uresničiti sistem s priključki, ne pa kupovati majhnih računalnikov za posamezne fakultete. Treba je pozdraviti tudi zanimanje nekaterih podjetij in ustanov za to razširitev. Primerno razširjeni sistem bi imel namreč lastnosti učinkovitih računalnikov, ki zadovoljujejo potrebe mnogih porabnikov. Taki sistemi so še učinkovitejši, če so uporabniki mešani, to je, sestavljeni iz raziskovalnih in komercialnih področij. Fakultete, ki bi se preko priključkov povezale s centralnim računalnikom, bi prevzele aktivnejše vlogo tovrstnih visokokvalificiranih kadrov. Morda bi tako prišlo hitreje do ustanovitve prepotrebne oddelka za računalniške vede (»computer science«), ki bi vzgajal sistemske programerje in analitike, vodje računalnikov itd. Tovrstnih kadrov z nekaj izjemami trenutno skoraj ni, razvoja upo-

rabe računalnikov pa si brez njih ni mogoče zamisliti. Gotovo bi tovrstni kadri tudi preprečili dostikrat neprebrani investicije za nakup neprimernih računalnikov.

Sedanji skupni računalnik (CDC 3300) je brez težav sposoben obdelovati vse podatke v sklopu skupnih jugoslovanskih služb (npr. statistike idr.), čeprav uporabljajo te tudi druge računalnike. Računalnik CDC 3300 ima tudi dobro lastnost, da se ga lahko razširi tako, da se dokupi in poveže z njim še eno centralno enoto CDC 3300 s potrebnim spominom, ali pa se ga poveže s trenutno najučinkovitejšim računalniškim sistemom iz serije CDC 6000. Tako lahko z naraščanjem potreb organsko raste celotni sistem in se razrača v učinkovito računalniško mrežo, ki je lahko razpredena po vsej republiki in tudi izven nje. Seveda pa je potrebno pretresti tudi vse možnosti, ki jih nudijo drugi računalniki in izbrati najbolj ekonomično in ustrezno pot.

»ELEKTROMEHANIKA«, KRANJ

KRATKA OBVESTILA
STROKOVNE KOMISIJE

V skladu z določili statuta je direktor tovarne imenoval naslednji strokovni komisiji:

1. Komisijo za tehnične izboljšave in koristne predloge (člani: predsednik Anton Knap, dipl. inž., tajnik Jože Skofic, člani: Damijan Chvatal, dipl. inž., Majda Remškar, dipl. inž., Franc Pintar, Rudi Turk, dipl. inž.)

2. Komisijo za ugotavljanje obratne škode (člani: predsednik Stane Bajželj, tajnik Jože Skofič, člani: Ivan Kadivc, Edo Rozman, Nande Rakovec.)

V navedenih zadevah naj se zainteresirani obračajo na predsednika ali tajnika.

SAMOVOLJNO PRENEHANJE DELA

Odbor za disciplinske zadeve je sprejel sklep, da bo v bodoče od vseh delavcev, ki bodo samovoljno prenehali z delom brez da bi delali še v odpovednem roku, zahteval povrnitev škode, ki bo ugotovljena zaradi neadnanje zapustitve dela. Mojstri in vodje oddelkov naj v bodoče v prijavi navajajo višino nastale škode.

OBNOVITEV PROSENI ZA STANOVANJE

Odbor za stanovanjske zadeve ponovno poziva vse prosilce za stanovanja, naj obnovijo prošnje do 30. 9. 70

Izredno ugodno...

(Nadaljevanje s 5. strani)

tež skupini ob zaključku leta pomenila že izreden uspeh.

Rezervne dele in usluge smo v avgustu realizirali z 42,23 % in dosegli kumulativno 67,63 %, kar je tudi malo, vendar je zaradi malenkostnega vpliva skupine na celokupni načrt manj pomembno.

Ob zaključku tega poročila moramo ponovno poudariti, da je redna in pravočasna preskrbljenost z reprodukcijskimi gradivi eden od osnovnih elementov, ki zagotavljajo uspešno izpolnjevanje sprejetih obveznosti. V letošnjem letu pa smo imeli prav na tem področju precej težav, posebno pri uvoznem gradivu, delih, katere nam dobavljajo kooperanti in nekaterih drobnih gradivih, brez katerih pa izdelkov ne moremo dokončati. Pred obdobjem dopustov se je stanje že nekoliko izboljšalo, kar

nam je v dopustniških mesecih omogočilo tako lepe uspehe, z dopusti v nabavi pa so se težave ponovno pojavile. Ker pa bo povečan odjem v naslednjih mesecih ta problem še povečal, bomo morali vsi, ki proizvodnjo pripravljamo, posebno pa nabavni referenti, napeti vse sile, da stanje preskrbe občutno izboljšamo. Zadolžitve so v septembru in do konca leta še izredno visoke, tako v skupnem seštevku, kot po posameznih mesecih in ne smemo dovoliti, da bi absolutna raven mesečne proizvodnje v kateremkoli od mesecev, ki so nam preostali do konca leta, padla izpod že doseženih vrednosti. Nasprotno, potruditi se moramo, da bomo do konca leta dosegli mesečno realizacijo 10 milijonov din, kolikor je pred desetimi leti znašala celoletna proizvodnja. L.

Solanje strokovnjakov in prenašanje izkušenj v velikem centru je neprecenljive vrednosti, saj je le tako možno spremljati bumni razvoj v svetu na tem področju in pri tem tudi aktivno sodelovati. Sicer bomo prisiljeni, da bodo kompletne analize opravljali za nas tuji strokovnjaki na velikih računalnikih v inozemstvu. Če pa bi bili na razpolago domači strokovnjaki, bi se lahko ravno na področju izdelave programov, kjer niso potrebne velike začetne investicije, dokaj hitro osamosvojili in uspešno vključili v mednarodno delitev dela.

Pomen velikega računalnika je izreden; za številne kompleksnejše tehnične, ekonomske in druge obdelave oziroma račune so dosegljivi že izdelani programi, v katere so bila vložena dolga leta specializiranega dela, ki pa so uporabni seveda le na velikih računalnikih. Kdor ima tak računalnik, mu je že samo s tem odprta in skrajšana pot do najsoodnejših računalniških metod

in torej ni obsojen na to, da se mora razvijati v že itak težjih pogojih brez pomoči, ki jo nudi sodobna računalniška tehnika. To je pomembno še posebej za nacionalno gospodarstvo. Edino velik računalnik namreč omogoča makro analize in sodobno načrtovanje gospodarstva. Kako važno vlogo in potencialno moč imajo veliki računalniki v nacionalnem merilu, dokazuje dejstvo, da večkrat velja embargo za njihov izvoz tudi med zahodnimi državami. Ob tem velja omeniti napredne tendence SR Bosne in Hercegovine, kjer se pripravljajo za nakup največjega računalnika v SFRJ.

Zamisel o dopolnitvi obstoječega računalnika in izgradnji sistema s priključki sprejema čedalje večji krog interesentov, iz vsega povedanega pa je razvidno, da ima tudi precejšen politični pomen. Prizadevanja s tem v zvezi naj zato dobijo tudi vso moralno in politično podporo vseh tistih, ki jim je družbeni razvoj na skrbi.

Izvilleki iz sklepov samoupravnih organov

ZP ISKRA KRANJ ODBOR ZA POSLOVNO POLITIKO ZP

SKLEPI

8. SEJA ODBORA ZA POSLOVNO POLITIKO ZP ISKRA KRANJ (15. 9. 1970)

Odbor za poslovno politiko ZP sprejema poročilo o poslovanju ZP ISKRA v I. polletju 1970 z dne 27. 8. 1970 in ga v enaki obliki posreduje DS ZP v potrditev z naslednjimi sklepi:

1. Na pripombo organizacij ZP Naprave Ljubljana in Avtoelektrika Nova Gorica o pravilnosti evidentiranja in priznavanja izvoza za ti dve organizaciji, mora ISKRA-Commerce pri 9-mesečnem poročilu v smislu teh pripomb to razčistiti. Prav tako mora ISKRA-Commerce v tem poročilu izvršiti tudi razdelitev IBRD na organizacije ZP.

2. Strokovne službe ZP so zadolžene, da v sodelovanju z zainteresiranimi organizacijami ZP, ISKRA-Commerce in Zavodom za avtomatizacijo, izdelajo odgovarjajočo analizo za proizvodnjo, usmerjeno na elektronsko področje.

Odbor za poslovno politiko ZP posreduje DS ZP osnovne smernice poslovne

politike ZP ISKRA za leto 1971 v predloženi obliki za obravnavo in sprejem z naslednjimi sklepi:

1. Odbor za poslovno politiko ZP sprejema predlog osnovnih smernic poslovne politike ZP ISKRA v letu 1971 z dne 4. 9. 1970.

2. Organizacije ZP na podlagi teh smernic izdelajo svoje gospodarske plane, ki jih morajo do konca decembra 1970 dostaviti strokovnim službam ZP zaradi sestave gospodarskega plana ZP.

3. Strokovne službe ZP morajo do konca januarja 1971 predložiti organom upravljanja ZP gospodarski plan v obravnavo in sklepanje.

Odbor za poslovno politiko ZP je vzel na znanje poročilo Zavoda za avtomatizacijo o razvojno-raziskovalni dejavnosti in mnenje komisije za razvojno-raziskovalno dejavnost ZP z dne 18. 8. 1970, pri čemer:

1. Ugotavlja, da je treba čimprej ugotoviti in se spoznamo, katere branže so za ZP ISKRA še zanimive — perspektivne, katere pa ne in katere bi bilo na novo vključiti v naš proizvodni program.

2. V srednjeročnem planu ZP ISKRA je treba prikazati vlogo celega ZP do leta 1975, pri čemer morata biti v tem planu prav tako natančno podana program razvojno-raziskovalne dejavnosti in kadrovske politike.

3. Ugotavlja, da je vse premalo povezave med prodajo, razvojem in proizvodnjo.

Za realizacijo nalog pod 1., 2. in 3. je potrebno, da se skliče posebna seja odbora za poslovno politiko ZP, na katero naj se povabijo tudi predstavniki ZZA, ISKRA-Commerce, zainteresiranih tovarnih in komisijo za razvojno-raziskovalno dejavnost. Za morebitno pripravo gradiva za to sejo je zadolženo programsko-tehnično področje.

Odbor za poslovno politiko se strinja s predlogom organizacij-kadrovskega področja in sindikalnega odbora ZP glede sestava in programa gospodarske komisije ter sprejema naslednje sklepe:

a) Odbor za poslovno politiko imenuje **gospodarsko komisijo** v naslednjem 5-članskem sestavu:

1. FATUR Slavko — predsednik, Elektromehanika; 2. KACIC Metod, Naprave; 3. MILKO France, mr. oec.; ZZA; 4. DEŽELAK Alojz, Polprevodniki; 5. MEDIC Ilija, ISKRA-Commerce.

b) Naloge in pristojnosti gospodarske komisije so:

— proučuje gospodarsko-financični del statuta ZP in ostalih splošnih aktov ZP pred razpravo v odboru za poslovno politiko in predlaga odboru za poslovno politiko njihovo sprejetje ali spremembo;

— proučuje perspektivne plane in smernice za tekoče plane pred razpravo v odboru za poslovno politiko ZP ter predlaga odboru za poslovno

politiko njihovo sprejetje ali spremembo;

— proučuje vse pomembnejše materiale gospodarsko finančne narave pred razpravo v odboru za poslovno politiko ZP in odboru za poslovno politiko dostavi svoja stališča in predloge sprememb;

— stalno proučuje uspešnost izvajanja gospodarske politike ZP in po potrebi predlaga odboru za poslovno politiko njene spremembe;

— stalno proučuje uspešnost posameznih planskih instrumentov, ugotavlja vzroke za odklone od gospodarskega plana ter ugotavlja realnost planskih postavk. Na osnovi proučevanj izdela ustrezne sklepe, ki jih odbor za poslovno politiko predlaga DS ZP v potrditev ali pa v ukrepanje odgovornim službam.

c) Naloge predsednika gospodarske komisije so:

— skicuje seje komisije in jih vodi,

— predlaga dnevni red sej,

— poroča odboru za poslovno politiko ZP,

— predlaga odboru za poslovno politiko ZP odpoklic članov komisije, ki se ne udeležujejo sej,

— predlaga odboru za poslovno politiko ZP v potrditev občasne sodelavce gospodarske komisije iz podjetja ali izven njega.

č) Člani gospodarske komisije so za strokovnost svojih predlogov in sklepov osebno odgovorni.

d) Odbor za poslovno poli-

tiko ZP vsako leto oceni delo gospodarske komisije in določi članom gospodarske komisije primerne nagrade.

Odbor za poslovno politiko ZP je obravnaval poročilo o problematiki avtomatske obdelave podatkov v ZP z dne 17. 8. 1970 in poročilo o poslovanju Centra za avtomatsko obdelavo podatkov ter sprejel naslednje sklepe:

1. Odbor za poslovno politiko ZP se strinja s tem, da se pokrijejo obveznosti ERC in CAOP iz preteklega poslovanja po predlogu sklepov, ki so bili sprejeti na posvetovanju predstavnikov organizacij ZP na Bledu dne 24. 6. 1970, kar je razvidno iz poročila pooblaščenca generalnega direktorja z dne 17. 8. 1970 (to poročilo so prejeli vsi direktorji organizacij ZP).

2. Celoten material mora obravnavati še gospodarska komisija in predložiti svoje stališče odboru za poslovno politiko ZP za obravnavo na prihodnji seji.

3. Odbor za poslovno politiko se v načelu strinja z vključitvijo CAOP v ISKRA-Commerce. Potrebno pa je dobiti tudi pristanek vseh članic — ustanoviteljic CAOP za to vključitev. Tudi to vprašanje mora obravnavati gospodarska komisija in sklepe predložiti odboru za poslovno politiko.

4. Vodstvu CAOP in ISKRA-Commerce naj se dogovorita glede priključitve in izdelata ustrezno konstrukcijo, ki se bo potem prediskutirala skupaj z organizacijami — ustanoviteljicami CAOP.

Marketing

O marketingu kot managerski filozofiji

Ob transformaciji bivše Prodajno servisne organizacije v Iskra Commerce in priključitvi Nabavne organizacije tej novi firmi, so ustanovitelji potrebo po tej novi organizaciji utemeljevali z uveljavljanjem marketinga, ki naj preide »v vse pore njene budočega poslovanja«. Nova organizacija zahteva torej povsem nove kvalitete v izvajanju poslovne politike in seveda tudi ustrezne kadrovske premike.

MARKETING NI SAMO PRODAJA IN NE PROPAGANDA

V nasprotju z mnenji, po katerih je marketing samo opridanje nekoliko večje pozornosti tržišču in sprejemam tržne klime» pomembni marketing novo koncepti, vodilno misel, ki združuje v sebi temeljne elemente za uveljavljanje določenega podjetja ali firme na sodobnem tržišču, ki obsega v svoji aktivnosti raziskavo, planiranje izdelkov in zalog, nabavo, fizično distribucijo artiklov in druge servisne aktivnosti. Marketing je torej neke vrste strategija aktivnega oblikovanja tržišča, pri čemer ima namesto proizvodnje glavno besedo tržišče in potrošnik.

Medtem ko se je dosedanja prodajna dejavnost odražala

v več ali manj pasivnem pričakovanju, kako bo tržišče sprejelo že proizvedeno blago (na podlagi dokaj sumljive »prognoze« in nezanesljive statistike), obsega strategija marketinga aktivno formiranje tržišča: seveda na podlagi vsestransko dognanih potreb v sedanjosti, še bolj pa v bodočnosti.

Marketinga ni mogoče istovetiti s »prodajo«, z rutinskimi zmožnostmi in prirojenim posluhom za tržišče nekaterih »od boga obdarjenih« trgovcev. Obstaja nekaj bistvenih razlik. »Prodaja« na primer ni uporabljala rezultatov znanstvene raziskave tržišča kot podlage za planiranje proizvodnje. Pojem »stik z javnostjo« smo v dosedanjem pojmovanju prodaje obravnavali kot posebno

dejavnost v propagandi firme (manj izdelkal), kot neke vrste dobre sosedske odnose s sredstvi in ustanovami za popularizacijo podjetja. Politika cen je bila odvisna od planiranih proizvodnih stroškov, ne oziraje se na to, ali cena določenega proizvoda ustreza tržnim razmeram ali ne. Prav tako prodaja ni bila vedno faktor sistematičnih koordinacijskih in integracijskih gibanj med različnimi proizvodnimi sektorji v in izven podjetja.

Pod vplivom novih spoznanj, ki jih je pospešilo dejstvo, da postaja ves svet eno samo veliko tržišče, v katerem bo vsak čas zmanjkalo prostora za razne avtarkične tedence in politiko »domačega dvorišča«, so se začela majati tla pod nogami zagovornikov dobre prodaje, ki temelji na stoletja starih principih distribucije in solidni trgovski moralji.

Da bi lahko realizirali koncepte marketinga, morajo biti v prvi vrsti na voljo ljudje, katerih kapacitete so

večje kot gole izkušnje iz prodaje. Ansambel ljudi s podjetniško miselnostjo mora biti sposoben uresničiti temeljne premike marketinga, ki obsegajo: ugotavljanje položaja podjetja na tržišču (analizo tržišča), prodajno strategijo — planiranje in odpiranje tržišča ter objektivno kontrolo doseženih uspehov. Vse te dejavnosti so vkomponirane v enoten sistem, čigar dejavnost je usmerjena — ne na proizvodnjo — temveč na tržišče. Proizvodnja postaja stvar drugotnega pomena, pa če nam je to všeč ali ne. Neizpodbitno dejstvo je, da imajo v sodobni ekonomiki čedalje manjšo vlogo krilatice o tradicionalni proizvodnji, tradicionalnem tržišču in podobnem. Vsakodnevno smo priče poslovnim »anomalijam«, da se mimo vseh pravil in določenih poslovnih področij nenadoma pojavi na tržišču nov proizvajalec, ki se ne menja za razne tradicionalne delitve proizvodnih in prodajnih področij. Podprt z ustreznim kapitalom, se brezobzirno loti proizvodnje in prodaje svojega dosedanjega poslovnega partnerja, pri čemer »kupi« vse potrebno — od proizvodnih objektov in strojev, licenc in do obratnih inženirjev.

Takšni »sviljenci« so mnogo bližje konceptu marketinga

in tudi potencialnemu uspehu na tržišču, ker niso obremenjeni s proizvodnimi tradicijami in mišljenju o »domovinski pravici« na določenem proizvodnem področju. Temu primerno so tudi bolj »prodorni« od tradicionalnega proizvajalca, ki so mu uspehi v času konjunktura zameglili pogled v bodočnost.

Naša Iskra Commerce se namerava ravnati po pravilih marketing - koncepta in usmerjati svoje poslovanje v skladu z njenimi principi. Ustanovljena je že ustrezna služba, ki naj se loti tega nadvse odgovornega dela — navzlic precejšnji časovni stiski in ustaljenim navadam, ki so še vedno v rabi na domačem tržišču. Tisti, ki na tem področju pričakujejo hitre in spektakularne uspehe, so v zmoti. Preden se bo marketing-koncepta uveljavila v našem poslovanju kot a) sistematični vplivni faktor na tržišču, b) kot »proizvajalec povpraševanja« na tržišču in c) kot koncept v vodenju podjetja »bo preteklo še veliko vode in časa«. V prvi vrsti pa bodo morala biti na voljo ustrezna in zadostna finančna sredstva in pripravljeno, da sprejmemo marketing kot vodilno idejo v uveljavljanju našega podjetja na domačem in tujih tržiščih.

L. M.

Izšla je knjižica DELAVCI IN KULTURA

(Nadaljevanje s 4. strani)
 ljenje delavcev (načrtnost prizadevanj, ugotavljanje kulturnih potreb in posamezne akcije na kulturnem področju, nekatere oblike kulturnega delovanja, spodbujanje kulturnega življenja delavcev, sodelovanje s kultur-

no-prosvetnimi organizacijami in kulturnimi ustanovami, koliko so delovne organizacije namenile za kulturo); sklepne misli o vlogi delovne organizacije — skupnosti v kulturnem življenju delavcev.

Avtor je v svoji razpravi načel zastavljeno vprašanje iz

dveh vidikov: 1. kako je z razvostjo in zadovoljevanjem kulturnih potreb delavcev in 2. kakšno vlogo imajo pri tem delovne skupnosti. V začetku pojasnjuje pojem kultura, ki ga uporablja v zvezi s kulturno-umetniškom področjem, v zvezi z oblika-

mi in organiziranostjo, ki zadevajo kulturno-umetniško ustvarjalnost in njeno razširjenost med ljudmi. Stopnjo razvosti kulturnih potreb ugotavlja glede na pogostost sprejemanja kulturnih dobrin (vrednot) in skuša spoznati, kaj delovnega človeka pri tem ovira. Ker pa je s to prvo raziskavo zajet le del dejavnikov — morda najpomembnejših — kj izražajo in gradijo človekovo kulturo, je hkrati že napovedana nadaljnja raziskava o drugih prvinah, npr. kako se proizvajalčeva kulturnost izraža v nekem okolju (npr. za delovnem mestu — v delovni organizaciji), kako to okolje vpliva nanj, kako se kaže v odnosu do drugih in kako ljudje različno kulturne ravni vplivajo na posameznika, kaj je s kulturo dela in kakšno je medsebojno učinkovanje, kakšno je razmerje med posameznikovo kulturno ravni in njegovim obnašanjem, načinom življenja itd.

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se vsem sodelavcem in sodelavkam v montaži obrata »Stikala« v Kranju iskreno zahvaljujem za prejeta darila, ki mi bodo v lep spomin, na leta, ki sem jih preživela med njimi, podjetju pa želim še mnogo nadaljnjih poslovnih uspehov.

Francka Hrovat

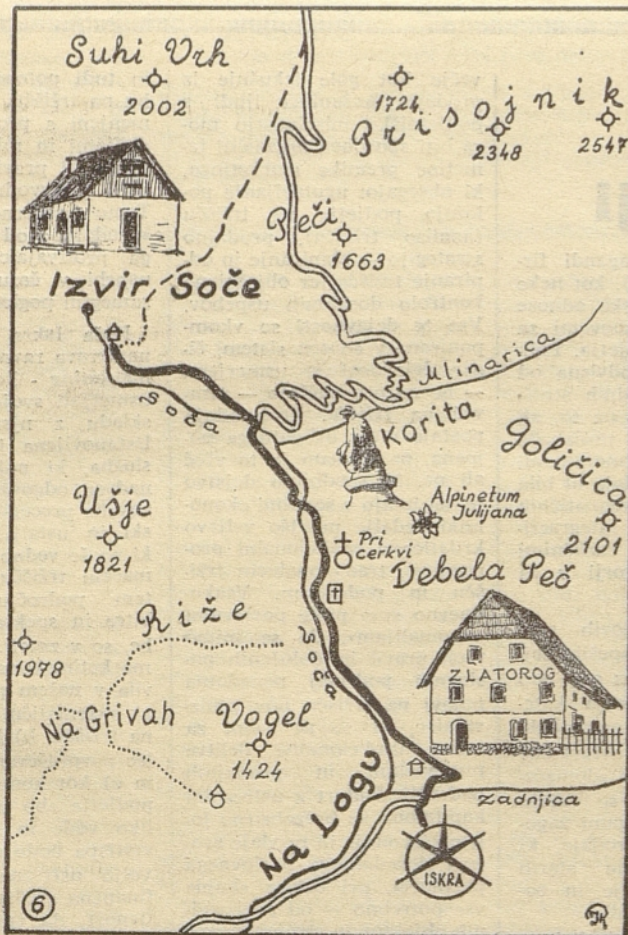

AVTOELEKTRIKA: Tudi tovarniška obratna ambulanta prispeva svoj delež pri skrbi za človeka, ki ima pozitiven vpliv na počutje v tovarni

AFORIZMI

V organizaciji ZK je izkoristil že vse ugodnosti in zato je izstopil iz članstva, da je pridobil še na članarini.

Pri nas imamo na žalost poleg naivnih slikarjev tudi naivne gospodarstvenike.

Počitniški dom Iskra v Trenti

Izleti k izviro Soče

Od našega doma do izvira Soče je 1 uro 30 min. hoda po cesti v dolini Zgornje Soče in Zadnje Trente, mimo planinskega doma »Zlatorog«.

V dolini Zgornje Soče je središče Pri cerkvi 713 m, v katerem je majhna cerkev s slikami Toneta Kralja. Poleg cerkve je dom gorskih vodnikov Tožbarjev. Ob cesti je spominska plošča gorskim vodnikom in vojaško pokopališče iz prve svetovne vojne. Tukaj je zanimiv botanični vrt »Alpinetum Juliana«, ki ga je osnoval leta 1927 Albert Bois de Chesne, z domala vsemi predstavnicami naše alpske flore. Posebno lep je maja in junija. Pred križiščem, kjer se odcepi pot k izviro Soče, je slikoviti kanjon Mlinarice — geološki rezervat.

V dolini Zgornje Trente, ki se razprostira z gornjim koncem do vznožja Bovškega Grintavca, je pod Travnikom izvir Soče, ki po stopničastem terenu z brzicami pada v dolino in teče mimo planinskega doma v dolino Trente.